

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 689/2018-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverenom zasadnutí 13. decembra 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej, zo sudcu Miroslava Duriša a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] zastúpeného advokátkou JUDr. Janou Fabiniovou, Pribinova 22, Hlohovec, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Galanta v konaní vedenom pod sp. zn. 30 Pc 6/2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky bola 23. novembra 2018 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Janou Fabiniovou, Pribinova 22, Hlohovec, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Galanta (ďalej

len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 30 Pc 6/2018 (ďalej len „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ je v právnom postavení navrhovateľa stranou napadnutého súdneho konania vo veci určenia otcovstva, ktoré začalo 6. marca 2018 doručením jeho návrhu okresnému súdu. Sťažovateľ uvádza, že ku dňu doručenia sťažnosti ústavnému súdu po predchádzajúcich telefonických urgenciách mu bolo z okresného súdu iba oznámené to, akému sudcovi bol spis pridelený, pričom mu nebolo ešte doručené ani vyjadrenie odporkyne.

Obdobie od dňa podania návrhu (6. marca 2018) do dňa podania sťažnosti ústavnému súdu *„považuje sťažovateľ za obdobie prietáhov v konaní, nakoľko už viac ako 9 mesiacov po podaní návrhu nedošlo k žiadnym úkonom a k právoplatnému rozhodnutiu vo veci samej“*. Sťažovateľ v tejto súvislosti zdôrazňuje, že *„konanie sa týka určenia otcovstva, sťažovateľ má záujem o rozhodnutie vo veci, nakoľko takýmto konaním sa s domnelým synom nestretáva...“*.

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie o nej rozhodol nálezom, v ktorom vysloví, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, prikáže okresnému súdu, aby v napadnutom konaní konal bez zbytočných prietáhov, priznal mu finančné zadosťučinenie v sume 5 000 € a úhradu trov právneho zastúpenia v sume 171,92 €.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľ sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

Ústavný súd sa pri predbežnom prerokovaní sústredil na posúdenie, či ju nemožno považovať za zjavne neopodstatnenú. Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde totiž vyplýva, že jednou z úloh ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdenie, či nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

V nadväznosti na skutočnosť, že predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd pripomína, že podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty (III. ÚS 61/98), pričom k vytvoreniu stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu (I. ÚS 10/98, I. ÚS 44/99, IV. ÚS 68/02), alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 86/08).

Vo veci sťažovateľa zatiaľ právoplatne nebolo rozhodnuté, t. j. stav jeho právnej neistoty nepochybne v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu ešte trvá. Úlohou ústavného súdu však je posúdiť, či doterajší postup všeobecného súdu v napadnutom konaní možno kvalifikovať ako zbytočné prietahy v konaní, ktorými (už) došlo k porušeniu ústavou garantovaného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej opakovane zdôrazňuje, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05). V prípadoch, keď pri predbežnom prerokovaní sťažností, v ktorých sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd zistí, že doterajší postup všeobecného súdu sa nevyznačuje takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, tak sťažnosť odmieta ako zjavne neopodstatnenú (m. m. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05 atď.).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietahoch. Osobitne to platí

o sporových konaniach, v ktorých stoja proti sebe žalobca a žalovaný a kde sa v celom rozsahu uplatňuje kontradiktórnosť konania (pozri napr. IV. ÚS 147/04).

Aplikujúc svoju doterajšiu judikatúru na vec sťažovateľa, ústavný súd považuje za kľúčovú skutočnosť, že napadnuté konanie (od podania návrhu okresnému súdu do dňa doručenia sťažnosti ústavnému súdu) netrvá dlhšie ako 10 mesiacov, čo už *prima facie* vylučuje, aby ústavný súd sťažnosti sťažovateľa vyhovel, a to napriek tomu, že argumentácia sťažovateľa signalizuje, že postup okresného súdu v napadnutom konaní nie je optimálny. Na podporu svojho záveru ústavný súd poukazuje aj na tú časť svojej ustálenej judikatúry, v ktorej opakovane zdôrazňuje, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01, III. ÚS 59/05). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01).

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Nad rámec tohto rozhodnutia ústavný súd poznamenáva, že odmietnutie sťažnosti sťažovateľovi nebráni v tom, aby sa novou sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy opätovne uchádzal o ochranu svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v konaní pred ústavným súdom, ak bude zastávať názor, že v napadnutom konaní dochádza k neodôvodneným prietahom, resp. že je postup okresného súdu neefektívny, teda nesmerujúci efektívne k právoplatnému rozhodnutiu jeho veci v primeranom čase.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. decembra 2018